

KIMKJ.COM DAILY BRIEFING

2026 · 09 · 17

Thứ Năm, ngày 17 tháng 9 năm 2026

Bản tin hằng ngày: AI, Kinh tế, Xung đột quốc tế

- 1 Bản tin chuyên sâu AI·Robot·Bán dẫn Trung Quốc
- 2 10 tin kinh tế thế giới nổi bật
- 3 Bản tin tình hình xung đột quốc tế
- 4 Bản tin sự cố và thiên tai toàn cầu

This edition omits: Bản tin AI toàn cầu. Available sections are published first.

Phát hành bởi kimkj.com · Luật sư Kim Kyung-jin · Bản tiếng Việt

Bản tin chuyên sâu AI·Robot·Bán dẫn Trung Quốc

Bản tin chuyên sâu AI·Robot·Bán dẫn Trung Quốc 2026-09-17

Thứ Năm, ngày 17 tháng 9 năm 2026

5 tiêu điểm hôm nay

1. Huawei Connect 2026 khai mạc hôm nay tại Thượng Hải, công bố chiến lược hạ tầng AI và các sản phẩm mới với chủ đề xây dựng thế giới tác tử (Agentic World).
2. Bộ trưởng An ninh Quốc gia Trần Nhất Tân định vị AI là mối đe dọa an ninh chính quyền trong bài viết trên tạp chí nhà nước, chỉ đích danh Claude Mythos của Anthropic và GPT-5.5-Cyber của OpenAI là các mối đe dọa không gian mạng.
3. Trong bảng xếp hạng OpenRouter ngày 14 tháng 9, các mô hình Trung Quốc chiếm 7 trên 10 mô hình hàng đầu thế giới, xử lý khoảng 72% tổng số token của top 10.
4. Biren Technology (Bích Nhận) xúc tiến đợt tăng vốn thứ ba trị giá 1 tỷ USD chỉ 8 tháng sau khi niêm yết tại Hồng Kông, thúc đẩy cuộc đua vốn phát triển GPU nội địa Trung Quốc.
5. Viện Nghiên cứu Trí tuệ Nhân tạo Thượng Hải phát hành mô hình tác tử Atria Dawn Preview 744B theo giấy phép MIT, giành vị trí số 1 tại 5 bài đánh giá chuẩn về tác tử.

Mô hình và Nền tảng AI Trung Quốc

■ Mô hình AI Trung Quốc áp đảo bảng xếp hạng sử dụng toàn cầu

Trong bảng xếp hạng tuần do OpenRouter công bố ngày 14 tháng 9, các mô hình Trung Quốc chiếm 7 trên 10 vị trí dẫn đầu. DeepSeek V4 Flash giữ vị trí quán quân với 12,1 nghìn tỷ token, Zhipu AI GLM 5.3 Flash đứng thứ hai với 10 nghìn tỷ token. Theo sau là MiMo-V2.5 của Xiaomi, Hy3 của Tencent và Qwen của Alibaba.

Vào cuối năm 2024, thị phần của các mô hình Trung Quốc trên OpenRouter chưa đầy 2%. Tình thế đã đảo ngược hoàn toàn chỉ sau một năm rưỡi. Riêng DeepSeek hiện xử lý 16,3%, vượt qua thị phần riêng lẻ của cả Google, Anthropic và OpenAI.

Trên Claude Code, mô hình được sử dụng nhiều nhất là GLM 5.3 Flash, cao gấp 4,4 lần so với Claude Opus 5. Một mô hình có xuất xứ Trung Quốc đang trở thành công cụ chủ lực trong chính môi trường phát triển do Mỹ tạo ra.

Đối với các doanh nghiệp AI muốn tối ưu hóa chi phí suy luận, API mô hình Trung Quốc là một lựa chọn giá rẻ. Tuy nhiên, việc dữ liệu truyền qua các máy chủ tại Trung Quốc sẽ đi kèm những lo ngại về an ninh bảo mật.

■ Atria Dawn Preview 744B, tiêu chuẩn mới cho mô hình tác tử Trung Quốc

Viện Nghiên cứu Trí tuệ Nhân tạo Thượng Hải đã tải Atria Dawn Preview lên Hugging Face vào ngày 11 tháng 9. Đến ngày 14 tháng 9, bài báo khoa học với sự tham gia của hơn 140 tác giả đã được công bố trên arXiv.

Đây là mô hình kết hợp chuyên gia (MoE) 744 tỷ tham số dựa trên GLM-5.2, với khoảng 40 tỷ tham số kích hoạt cho mỗi token. Cửa sổ ngữ cảnh đạt 256K và được phát hành theo giấy phép MIT, cho phép tự do sử dụng thương mại cũng như tái phân phối.

Mô hình này được thiết kế chuyên biệt cho các tác vụ tác tử (agent) thay vì đàm thoại thông thường. Mô hình có khả năng gọi công cụ và thực hiện quy trình nhiều bước để đưa ra kết quả có thể kiểm chứng, đồng thời đứng đầu tại 5 bài đánh giá chuẩn về tác tử, bao gồm DeepSearchQA (96,0) và BrowseComp (92,5).

Mô hình vẫn tồn tại hạn chế: điểm SWE-bench Pro chỉ đạt 59,6, thấp hơn mức 74,7 của Claude Opus 5, cho thấy năng lực xử lý trên các kho mã nguồn thực tế còn yếu. Ngoài ra, các kết quả đánh giá hiện hoàn toàn là tự công bố và chưa có sự kiểm chứng độc lập.

■ Truyền thông nhà nước Trung Quốc coi đề xuất điều chỉnh tốc độ AI của Mỹ là 'vụ lợi'

Trong bài xã luận ngày 14 tháng 9, China Daily đã phản bác đề xuất làm chậm tốc độ phát triển mô hình tiên phong của Altman, Musk và Amodeli. Câu then chốt của bài viết nhấn mạnh: "Khi kẻ tạo ra quái vật lại nói về sự kiểm soát, đó là vì lo lắng cho nhân loại hay lo sợ trước đối thủ cạnh tranh?"

Lập luận của bài viết cho rằng sau khi các biện pháp hạn chế xuất khẩu chip và thiết bị không thể ngăn cản bước tiến phát triển mô hình của Trung Quốc, Mỹ đã chuyển sang công cụ mới là kêu gọi kìm hãm tốc độ. Về cáo buộc chưng cất tri thức (distillation) bất hợp pháp do Anthropic đưa ra, phía Trung Quốc cũng bác bỏ với tuyên bố "các phòng thí nghiệm của Mỹ cũng làm điều tương tự".

Tại cuộc họp báo thường kỳ của Bộ Ngoại giao ngày 14 tháng 9, người phát ngôn Quách Gia Côn cũng chỉ trích đây là hành vi "gieo rắc nỗi sợ hãi". Trung Quốc nhìn nhận bản thân các cuộc thảo luận về an toàn AI như một công cụ duy trì bá quyền công nghệ của Mỹ.

Robot · Humanoid · Trí tuệ Hiện thân

■ Nửa đầu năm, sản lượng xuất xưởng robot hình người Trung

Quốc vượt 40.000 chiếc, chiếm 97% thị phần toàn cầu

Trong nửa đầu năm 2026, sản lượng xuất xưởng robot hình người của Trung Quốc đã vượt mốc 40.000 chiếc, chiếm 97% thị trường toàn cầu. Dự báo lượng xuất xưởng cả năm sẽ vượt 100.000 chiếc.

Ngày 1 tháng 9, tiêu chuẩn hệ thống điều khiển thông minh cho robot GB/T 47245-2026 chính thức có hiệu lực. Trước đó vào tháng 6, Bộ Công nghiệp và Công nghệ Thông tin (MIIT) cùng Ủy ban Giám sát và Quản lý Tài sản Nhà nước (SASAC) đã phát động chiến dịch chuyên biệt huấn luyện và ứng dụng thực cảnh cho robot hình người. Mục tiêu đặt ra là xây dựng hơn 100 kịch bản ứng dụng và đưa vào vận hành trên 10.000 robot tại 10 tỉnh, thành phố trước cuối năm.

Bước sang tháng 9, các thông tin về sản xuất hàng loạt liên tục xuất hiện. Ngày 12 tháng 9, nhà máy Liễu Châu của UBTECH đã đi vào hoạt động với công suất 10 phút một chiếc, tương đương 10.000 chiếc mỗi năm. Ngày 8 tháng 9, dây chuyền sản xuất robot IRON của Xpeng tại Quảng Châu cũng đã khởi động, đạt mức tự động hóa 80% ở các công đoạn cốt lõi với mục tiêu sản xuất 1.000 chiếc vào cuối năm.

Tại Hàn Quốc, các doanh nghiệp Noto, LG Electronics và Mobilint đã bắt tay vào dự án robot hình người dựa trên NPU nội địa. Trong khi Trung Quốc vượt trội về quy mô sản lượng, Hàn Quốc tìm kiếm sự khác biệt ở mảng chip AI on-device.

Bán dẫn AI · Hạ tầng Tính toán

■ Biren xúc tiến đợt tăng vốn thứ ba trị giá 1 tỷ USD tại Hồng Kông

Theo Bloomberg, Biren Technology đang chuẩn bị đợt phát hành cổ phiếu trị giá khoảng 1 tỷ USD. Đây là đợt huy động vốn thứ ba chỉ trong vòng 8 tháng kể từ khi niêm yết tại Hồng Kông vào tháng 1 năm 2026.

Biren là một trong "Tứ tiểu long" GPU của Trung Quốc (bốn doanh nghiệp khởi nghiệp GPU triển vọng). Dù nằm trong danh sách hạn chế thương mại của Mỹ từ tháng 10 năm 2023, công ty vẫn liên tục huy động vốn thành công tại Hồng Kông. Sau khi huy động 7,07 tỷ HKD trong đợt phát hành đầu tiên vào tháng 7, mục tiêu của đợt thứ ba này là khoảng 7,8 tỷ HKD, phục vụ sản xuất hàng loạt sản phẩm thế hệ mới và củng cố chuỗi cung ứng.

Cuộc đua vốn giữa các nhà sản xuất chip AI Trung Quốc đang tăng tốc. Doanh thu nửa đầu năm của Cambricon đạt 6 tỷ nhân dân tệ, tăng 108%; Moore Threads đạt 17,36 tỷ nhân dân tệ, tăng 147%. Đây là kết quả của việc các lệnh hạn chế xuất khẩu đã chuyển hướng toàn bộ nhu cầu chip AI nội địa sang các sản phẩm trong nước.

Nhu cầu gia tăng đối với các dòng chất bán dẫn bộ nhớ như HBM đang mở ra những cơ hội thị trường mới.

■ Huawei Connect 2026 khai mạc hôm nay, điểm lại lộ trình chip AI

Huawei Connect 2026 diễn ra từ ngày 17 đến ngày 19 tháng 9 tại Thượng Hải với chủ đề năm nay là 'Trí tuệ thấp sáng tương lai mới'.

Tại sự kiện, Huawei đã cập nhật chiến lược hạ tầng AI và công bố báo cáo Thế giới thông minh 2035, vạch ra 10 định hướng trọng tâm bao gồm trí tuệ nhân tạo tổng quát (AGI), cụm điện toán, hệ điều hành tác tử và thiết kế chip.

Theo lộ trình chip Ascend, dòng Ascend 950DT dự kiến ra mắt vào quý 4 năm 2026. Đây là dòng chip mà DeepSeek đã đặt hàng 160.000 đơn vị. Do tình trạng thiếu hụt HBM, việc bàn giao số lượng lớn trong năm nay là rất khó khăn và sẽ kéo dài hơn một năm. Ascend 960 được lên lịch vào quý 4 năm 2027, trong khi các sản phẩm dựa trên tiến trình 7nm của SMIC dự kiến ra mắt vào năm 2027.

■ Huawei Connect 2026: Công bố chiến lược hội tụ Viễn thông - AI

Chiến lược hội tụ giữa viễn thông và AI được công bố tại Huawei Connect vừa khai mạc hôm nay.

Huawei từng giới thiệu tầm nhìn 'Mạng lưới lấy AI làm trung tâm' tại MWC Thượng Hải vào tháng 6, trong khi ZTE thúc đẩy giải pháp 'AIR MAX'. Các nhà cung cấp thiết bị viễn thông Trung Quốc đã xác định AI-RAN (trạm gốc thể hệ mới tích hợp AI vào mạng viễn thông) là định hướng phát triển chiến lược tiếp theo.

Kế hoạch thông tin và truyền thông 5 năm lần thứ 15 của MIIT đã chính thức cụ thể hóa mục tiêu thương mại hóa 6G vào năm 2030, hướng đến năng lực tính toán thông minh 9.800 EFLOPS và doanh thu 4 nghìn tỷ nhân dân tệ, đồng thời đặt chỉ tiêu tỷ lệ phổ cập 5G đạt 95% và độ trễ tính toán dưới 1 mili-giây bao phủ 75% khu vực đô thị.

Vào tháng 6, mạng thương mại 5G-A siêu đường lên quy mô 1.000 trạm gốc đầu tiên của Trung Quốc đã được hoàn thiện. Việc triển khai Edge AI để thực hiện suy luận AI ngay tại điểm tiếp xúc thuê bao cũng đang diễn ra nhanh chóng. Huawei khẳng định sẽ giải quyết 'dậm cuối cùng' bằng các thiết bị tích hợp suy luận Edge AI.

Các nhà mạng viễn thông Hàn Quốc cũng đang chuẩn bị cho quá trình chuyển đổi sang AI-RAN.

Chính sách · Quy định · Chiến lược Quốc gia

■ Bộ trưởng An ninh Quốc gia Trần Nhất Tân định vị AI là mối đe dọa an ninh chính quyền

Bộ trưởng Bộ An ninh Quốc gia Trần Nhất Tân đã có bài viết trên tạp chí nhà nước China Netcom (中国网信), được The New York Times và Bloomberg đưa tin vào ngày 14 tháng 9.

Ba mối đe dọa từ AI được ông chỉ ra gồm: đe dọa sự ổn định chính trị của Đảng Cộng sản, các cuộc tấn công mạng và thông tin sai lệch từ các thế lực bên ngoài, và sự cạnh tranh quân sự với các quốc gia như Mỹ. Ông nhấn mạnh việc sử dụng deepfake giả mạo Chủ tịch Tập Cận Bình hoặc các quan chức cấp cao của Đảng có thể gây ra bất ổn xã hội nghiêm trọng.

Điểm bất thường là việc chỉ đích danh tên các mô hình AI nước ngoài. Ông Trần Nhất Tân đã nêu tên Claude Mythos của Anthropic và GPT-5.5-Cyber của OpenAI, lập luận rằng hai mô hình này sở hữu năng lực tấn công mạng nhằm vào hạ tầng thông tin trọng yếu của Trung Quốc. Đây là lần đầu tiên một quan chức an ninh cấp cao nhất chỉ đích danh tên sản phẩm của các mô hình AI nước ngoài.

Kết luận của bài viết khẳng định sẽ tăng cường hơn nữa sự kiểm soát của Đảng và sự giám sát của chính phủ, đồng thời tiếp tục phát triển AI như một ngành công nghiệp chiến lược. Khác với cách tiếp cận của Mỹ khi xử lý rủi ro AI trên bình diện toàn nhân loại, Trung Quốc tiếp cận công nghệ này dưới lăng kính an ninh chính quyền.

Khi các doanh nghiệp đưa dịch vụ AI vào thị trường Trung Quốc, các quy định quản lý dưới danh nghĩa an ninh có thể sẽ ngày càng nghiêm ngặt hơn.

■ Điều lệ Quản lý Xuất nhập cảnh có hiệu lực từ ngày 15 tháng 9, tuần đầu tiên

Điều lệ Quản lý Xuất nhập cảnh đã chính thức có hiệu lực, cho phép áp lệnh cấm xuất cảnh đối với các trường hợp bị phát hiện chuyển giao công nghệ thuộc diện kiểm soát xuất khẩu. Trong tuần đầu tiên áp dụng, chưa có vụ việc mới nào được công bố. Trước đó, nhà sáng lập Manus AI đã bị cấm xuất cảnh từ tháng 3. Tác động của quy định này đối với sự dịch chuyển nhân lực AI được nhận định sẽ tiếp tục gia tăng trong thời gian tới.

■ Hội đàm Thượng đỉnh Trump - Tập Cận Bình D-7

Chỉ còn một tuần nữa là đến hội nghị thượng đỉnh tại Washington vào ngày 24 tháng 9. Giao dịch chip AI, quản trị rủi ro mô hình tiên phong và bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ là các chương trình nghị sự trọng tâm.

Tại All-In Summit ngày 15 tháng 9, Tổng thống Trump đã công khai cuộc điện đàm bất loa ngoài với CEO Nvidia Jensen Huang. Ông tuyên bố "robot sẽ không thống trị thế giới" và coi các cảnh báo về hiểm họa AI là một "trò lừa bịp" (hoax), cho rằng việc Mỹ chậm bước chỉ đem lại lợi thế cho Trung Quốc.

Phía Mỹ đã phát đi cảnh báo chung (AA26-251A) cáo buộc 6 công ty AI Trung Quốc tiến hành chứng cất tri thức trên quy mô lớn. Bộ Thương mại Trung Quốc phản bác rằng chứng cất là hoạt động trao đổi công nghệ thông thường, đồng thời cảnh báo biện pháp trả đũa nhưng vẫn bày tỏ sẵn sàng đối thoại.

Dự kiến sẽ không có sự nhượng bộ nào về xuất khẩu chip sau khi Bộ trưởng Thương mại Lutnick loại trừ khả năng này. Vấn đề tranh chấp thực chất nằm ở việc liệu thỏa thuận đình chiến thương mại Busan có được gia hạn hay không.

■ Apple ra mắt Siri AI nhưng vắng bóng thị trường Trung Quốc

Apple đã phát hành phiên bản beta tiếng Anh của Siri AI mới cùng iOS 27 vào ngày 14 tháng 9. Hỗ trợ tiếng Hàn dự kiến sẽ được cập nhật vào tháng 10. Siri AI không thể sử dụng tại Trung Quốc và cũng chưa được phát hành tại EU. Phiên bản dành cho thị trường Trung Quốc đang được phát triển riêng rẽ thông qua sự hợp tác với Alibaba và Baidu.

Cấu trúc ngăn cách các dịch vụ AI của Mỹ thâm nhập thị trường Trung Quốc vì lý do địa chính trị đang ngày càng định hình rõ nét. Trong bài phát biểu tại Vienna ngày 14 tháng 9, Chủ tịch Ngân hàng Trung ương châu Âu Christine Lagarde đã cảnh báo rằng việc phụ thuộc vào AI của Mỹ sẽ tạo ra "đòn bẫy mà chưa đối tác thương mại nào từng nắm giữ". Mỹ hiện nắm giữ khoảng 75% năng lực tính toán AI toàn cầu, trong khi châu Âu chỉ chiếm khoảng 5%. Trong

khi Trung Quốc đã xây dựng được hệ sinh thái tự chủ, các khu vực như châu Âu và Hàn Quốc lại phụ thuộc rất lớn vào Mỹ.

Bình luận của Luật sư Kim Kyung-jin

Thực tế từ bảng xếp hạng OpenRouter đã rất rõ ràng: các mô hình AI được cộng đồng lập trình viên quốc tế sử dụng nhiều nhất trên thực tế đều đến từ Trung Quốc nhờ lợi thế giá thành rẻ vượt trội. Mức phí đầu vào khi trúng bộ nhớ đệm (cache hit) của DeepSeek V4.1 Flash chỉ là 0,003 USD cho mỗi 1 triệu token.

Bài viết của Bộ trưởng Trần Nhất Tân phản ánh mặt còn lại của vấn đề. Trung Quốc vừa thúc đẩy AI thành ngành công nghiệp mũi nhọn, vừa định vị công nghệ này là mối đe dọa an ninh chính quyền. Việc ngăn chặn mô hình AI nước ngoài, kiểm soát dữ liệu xuyên biên giới và trấn áp deepfake là một tổ hợp chính sách đồng bộ: mở cửa thị trường nhưng đồng thời cài chặt then chốt an ninh.

Chỉ còn một tuần nữa là đến hội nghị thượng đỉnh ngày 24 tháng 9. Sẽ không có sự nhượng bộ nào về chip và bất đồng xung quanh việc chứng cất tri thức ngày càng sâu sắc. Dù cả hai bên đều phát đi tín hiệu đối thoại, kết quả nhiều khả năng sẽ chỉ dừng lại ở mức ngăn ngừa xung đột leo thang thêm.

Đối với các quốc gia và doanh nghiệp bên ngoài, những nhiệm vụ chiến lược hiện nay cũng rất rõ ràng.

Liên kết tài liệu

1. Trang web chính thức Huawei Connect 2026

<https://www.huawei.com/en/events/huaweiconnect>

2. Cảnh báo an ninh AI của Bộ trưởng An ninh Quốc gia Trần Nhất Tân (Hong Kong Free Press)

<https://hongkongfp.com/2026/09/14/chinas-spy-chief-warns-foreign-hostile-forces-may-use-ai-to-fabricate-political-rumours/>

3. Trần Nhất Tân chỉ đích danh các mô hình AI của Mỹ (The Next Web)

<https://thenextweb.com/news/china-state-security-minister-claude-mythos-gpt-5-5-cyber>

4. Bảng xếp hạng mô hình Trung Quốc trên OpenRouter (Dataconomy)

<https://dataconomy.com/2026/07/29/chinese-ai-models-openrouter-top-five/>

5. Phân tích lưu lượng sử dụng OpenRouter 2026 (Presenc AI)

<https://presenc.ai/research/openrouter-model-usage-rankings-2026>

6. Biren huy động vốn lần 3 trị giá 1 tỷ USD (The Standard)

<https://www.thestandard.com.hk/finance/article/342830/Chinese-AI-chipmaker-Biren-weighs-US1b-share-placement-Bloomberg>

7. Thẻ mô hình Atria Dawn Preview (Hugging Face)

<https://huggingface.co/internlm/Atria-Dawn-Preview>

8. Bài báo khoa học về Atria Dawn Preview (arXiv)

<https://arxiv.org/abs/2609.15818>

9. Toàn văn bài xã luận của China Daily

<https://www.chinadaily.com.cn/a/202609/14/WS6aa7e616e4b06d4aa055df6e.html>

10. Bộ Ngoại giao Trung Quốc phản bác Amodei (Bloomberg)

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2026-09-14/china-rejects-ai-fearmongering-after-amodei-urges-slowdown>

11. Vận hành nhà máy Liễu Châu của UBTECH (Pandaily)

<https://pandaily.com/ubtech-liuzhou-industrial-humanoid-super-smart-factory>

12. Lượng xuất xưởng robot hình người nửa đầu năm (Counterpoint Research)

<https://counterpointresearch.com/en/insights/global-humanoid-robot-shipments-soar-nearly-300-percent-yoy-in-h1-2026>

13. Kết quả kinh doanh nửa đầu năm của Cambricon (SCMP)

<https://www.scmp.com/tech/big-tech/article/3363351/cambricon-posts-108-surge-first-half-revenue-amid-chinas-massive-ai-chip-drive>

14. Chương trình nghị sự thượng đỉnh Trump - Tập Cận Bình (Rest of World)

<https://restofworld.org/2026/trump-xi-meeting-tech/>

15. Apple loại trừ Siri AI tại Trung Quốc (MacObserver)

<https://www.macobserver.com/news/apple-china-mainland-exceptions-apple-intelligence-none-for-siri-ai/>

16. Bài phát biểu của Chủ tịch ECB Lagarde (Quartz)

<https://qz.com/ecb-lagarde-europe-ai-independence-us-091526>

17. Điện đàm giữa Trump và Jensen Huang tại All-In Summit (NBC News)

<https://www.nbcnews.com/politics/trump-administration/trump-rejects-ai-guardrails-rcna597700>

Từ khóa tìm kiếm: Huawei Connect 2026 Thượng Hải, Trần Nhật Tân an ninh AI Claude Mythos GPT-5.5-Cyber, xếp hạng mô hình Trung Quốc OpenRouter thị phần token, Biren 壁刃 tăng vốn Hồng Kông, Atria Dawn Preview 744B MIT, xã luận China Daily điều tiết tốc độ AI, xuất xưởng robot hình người 40.000 chiếc 97%, hội đàm thượng đỉnh Trump Tập Cận Bình D-7, Apple Siri AI loại trừ Trung Quốc

Thời gian khởi tạo: 17-09-2026 06:30 KST

[Liên kết nguồn]

© 2026 KIMKJ.COM

10 tin kinh tế thế giới nổi bật

10 tin kinh tế thế giới nổi bật **2026-09-17**

Mốc thời gian: 2026-09-16 05:30 KST - 2026-09-17 05:30 KST

10 điểm tin chính hôm nay

1. Cục Dự trữ Liên bang Mỹ (Fed) trong cuộc họp ngày 16 tháng 9 đã nâng lãi suất chuẩn thêm 0,25 điểm phần trăm lên mức 3,75~4,00%. Đây là đợt tăng lãi suất đầu tiên kể từ tháng 7 năm 2023 với kết quả bỏ phiếu đồng thuận 12-0, và 16 trên 18 quan chức trong biểu đồ dot plot dự báo sẽ có thêm các đợt tăng trong năm nay. Chủ tịch Warsh tuyên bố rằng lạm phát đã ở mức cao quá lâu.
2. Làn sóng bán tháo trái phiếu toàn cầu đã đẩy lợi suất trái phiếu kho bạc Mỹ kỳ hạn 10 năm quay trở lại mức 5%. Lợi suất trong phiên đã chạm khoảng 5,008% sau quyết định tăng lãi suất ngày 16 tháng 9 và lời cảnh báo lạm phát của Chủ tịch Warsh.
3. Giá dầu quốc tế duy trì trên 100 USD/thùng. Tính đến 7 giờ sáng ngày 16 tháng 9 theo giờ miền Đông nước Mỹ, dầu Brent tăng 1,63% lên 108,34 USD, và Ả Rập Xê Út quyết định chuyển hướng thêm lượng dầu thô xuất khẩu qua eo biển Hormuz thay thế cho đường ống Đông - Tây bị tê liệt sau vụ tấn công bằng máy bay không người lái.
4. Thị trường chứng khoán Mỹ giảm điểm sau khi lãi suất tăng. Ngày 16 tháng 9, chỉ số Dow Jones giảm 631,21 điểm, tương đương 1,21%, xuống 51.461,90; S&P 500 giảm 0,45% xuống 7.551,81; Nasdaq giảm 0,01% xuống 25.978,42 khi đóng cửa.
5. Vàng và bạc lao dốc mạnh sau thông báo tăng lãi suất. Ngày 16 tháng 9, giá vàng giao ngay có thời điểm giảm khoảng 100 USD xuống dưới 4.300 USD/ounce và bạc cũng rớt xuống dưới 64 USD/ounce.

6. Doanh số bán lẻ tháng 8 của Mỹ tăng 1,2% so với tháng trước, vượt mức dự báo 0,8%. Đây là mức tăng hàng tháng lớn nhất kể từ tháng 3, đảo ngược đà sụt giảm của tháng 7, đưa tổng mức doanh số lên 773,9 tỷ USD (Cục Thống kê Dân số ngày 16 tháng 9).

7. Đồng USD mạnh lên trong ngày 16 tháng 9, đưa tỷ giá USD/JPY lên 155,37 yên, mức cao nhất trong một tuần. Trước quyết định của Fed và cuộc họp của Ngân hàng Trung ương Nhật Bản, chỉ số USD Index duy trì quanh mốc 99,50.

8. Giá nhập khẩu tháng 8 của Mỹ tăng 0,7% so với tháng trước, vượt dự báo 0,4%. So với cùng kỳ năm trước, mức tăng là 7,0%, mức tăng mạnh nhất kể từ tháng 8 năm 2022 và gia tăng thêm áp lực lạm phát (Cục Thống kê Lao động ngày 16 tháng 9).

9. Chỉ số STOXX 600 toàn châu Âu tăng 0,2% trong ngày 16 tháng 9, chấm dứt hai ngày giảm liên tiếp. Thị trường tăng trước quyết định của Fed nhờ giá dầu hạ nhiệt và cổ phiếu ngành ngân hàng diễn biến tích cực.

10. Phần lớn các dự báo nghiêng về khả năng Ngân hàng Trung ương Nhật Bản sẽ nâng lãi suất lên 1,25% tại cuộc họp ngày 18 tháng 9. Nếu tăng, đây sẽ là mức cao nhất kể từ tháng 4 năm 1995.

Chỉ số thị trường

Lợi suất trái phiếu kho bạc Mỹ kỳ hạn 10 năm đã chạm lại mức 5% vào ngày 16 tháng 9 và tỷ giá USD/JPY đạt 155,37 yên, mức cao nhất trong một tuần. Chứng khoán Mỹ đóng cửa trong sắc đỏ với Dow Jones ở mức 51.461,90, S&P 500 ở mức 7.551,81, Nasdaq ở mức 25.978,42. STOXX 600 châu Âu tăng 0,2%, Nikkei 225 của Nhật Bản tăng 0,78%.

Ngân hàng trung ương và chính sách

Fed lần đầu tiên sau hơn 3 năm nâng lãi suất lên 3,75~4,00% và phần lớn thành viên dự báo sẽ có thêm các đợt tăng lãi suất trong năm nay. Kỳ vọng cũng đang rất lớn về việc Ngân hàng Trung ương Nhật Bản sẽ tăng lãi suất lên 1,25% tại cuộc họp ngày 18 tháng 9.

Hàng hóa và năng lượng

Dầu Brent duy trì trên mốc 100 USD và Ả Rập Xê Út quyết định tăng lượng xuất khẩu qua eo biển Hormuz. Sau thông báo tăng lãi suất, vàng giảm xuống dưới 4.300 USD/ounce và bạc giảm xuống dưới 64 USD/ounce.

Điểm theo dõi trong 24 giờ tới

Theo dõi quyết định lãi suất của Ngân hàng Trung ương Nhật Bản vào ngày 18 tháng 9 cùng cuộc họp báo của Thống đốc Ueda, quyết định của Ngân hàng Trung ương Anh, tình hình phục hồi đường ống dẫn dầu Đông - Tây của Ả Rập Xê Út, khả năng khôi phục lưu thông qua eo biển Hormuz, cũng như phản ứng của thị trường xoay quanh thời điểm tăng lãi suất tiếp theo của Fed.

[Liên kết nguồn]

- <https://www.cnbc.com/2026/09/16/fed-rate-decision-september-2026.html>
- <https://www.cnbc.com/2026/09/16/treasury-yield-bond-market-fed-decision.html>
- <https://www.bloomberg.com/news/articles/2026-09-16/saudis-pivot-to-send-more-oil-through-hormuz-after-pipeline-shut>
- <https://fortune.com/article/price-of-oil-09-16-2026/>
- <https://www.thestreet.com/stock-market-today/stock-market-today-dow-jones-sp-500-nasdaq-updates-sept-16-2026>
- <https://www.fxleaders.com/news/2026/09/16/fed-rates-go-up-warsh-signals-another-2026-hike-gold-and-silver-price-dive-100/>
- <https://qz.com/us-retail-sales-august-2026-091626>
- <https://www.fxstreet.com/news/united-states-dollar-index-dxy-eases-from-two-week-top-holds-above-9950-ahead-of-fed-202609160724>
- <https://www.globaltrademag.com/u-s-import-prices-rise-0-7-in-august-2026-export-prices-up-0-6/>
- <https://www.bloomberg.com/news/articles/2026-09-16/european-stocks-advance-as-bond-selloff-eases-ahead-of-fed>
- <https://www.investing.com/news/stock-market-news/japan-stocks-higher-at-close-of-trade-nikkei-225-up-078-4902968>

Bản tin tình hình xung đột quốc tế

Bản tin tình hình xung đột quốc tế **2026-09-17**

Căn cứ: 2026-09-16 09:20 KST - 2026-09-17 09:20 KST

Tình hình trọng tâm hôm nay

1. Phó Trưởng ban Đảng Lao động Triều Tiên Kim Yo-jong đã từ chối hoàn toàn lời kêu gọi phi hạt nhân hóa của Cơ quan Năng lượng Nguyên tử Quốc tế và tái khẳng định vị thế quốc gia sở hữu vũ khí hạt nhân.
2. Bộ Tư lệnh Trung ương Quân đội Mỹ đã chính thức tuyên bố trạng thái mở cửa cho hàng hải quốc tế của Eo biển Hormuz bất chấp tuyên bố phong tỏa của Iran.
3. Thảm họa nhân đạo đã xảy ra tại Dải Gaza khi một ngôi nhà bị hư hại do đợt ném bom trước đó bị sập, khiến 21 người thiệt mạng.
4. Các hình ảnh vệ tinh được công bố cho thấy một căn cứ quân sự Mỹ ở vùng Vịnh bị thiệt hại diện rộng do đợt tập kích tên lửa của Iran.
5. Tổ chức Hàng hải Quốc tế đã phát cảnh báo hàng hải khẩn cấp, kêu gọi chấm dứt các đợt tấn công nhắm vào tàu thương mại và thuyền viên ở vùng biển Trung Đông.

Thay đổi theo từng mặt trận

- Phó Trưởng ban Đảng Lao động Triều Tiên Kim Yo-jong đã chỉ trích gay gắt nghị quyết yêu cầu phi hạt nhân hóa của Cơ quan Năng lượng Nguyên tử Quốc tế. Bà khẳng định vị thế quốc gia sở hữu vũ khí hạt nhân của Triều Tiên là không thể đảo ngược.
- Bộ Tư lệnh Trung ương Quân đội Mỹ giải thích rằng Eo biển Hormuz vẫn tiếp tục mở cửa cho hàng hải quốc tế bất chấp các đe dọa từ Iran.

- Hình ảnh vệ tinh xác nhận các cơ sở an ninh quan trọng của quân đội Mỹ tại vùng Vịnh đã bị phá hủy do đòn tập kích tên lửa đạn đạo của Iran.
- Lực lượng phiến quân Houthi ở Yemen tuyên bố đã bắn hạ một tiêm kích của Không quân Ả Rập Xê Út và công bố nguồn video liên quan.
- Chính phủ quá độ Syria đã bãi bỏ tòa án khủng bố có từ thời chính quyền Assad, tuy nhiên căng thẳng với lực lượng người Kurd vẫn tiếp diễn.

Thiệt hại dân sự và tình hình nhân đạo

- Tại Dải Gaza, một tòa nhà dân sự bị nứt do đợt ném bom trước đó đã sập, khiến 21 dân thường Palestine thiệt mạng, trong đó có 8 trẻ em.
- Tại Odesa, Ukraine, đợt tấn công bằng máy bay không người lái cảm tử của Nga đã làm hư hại một tòa nhà chung cư nhiều tầng, khiến 3 dân thường bị thương, trong đó có một trẻ em 3 tuổi.
- Tại Kyiv, Ukraine, đợt tập kích bằng máy bay không người lái vào ban đêm đã làm hư hại nghiêm trọng một tòa nhà cơ sở giáo dục và gây ra hỏa hoạn ở khu vực lân cận.

Ngoại giao, trừng phạt và viện trợ quân sự

- Hạ viện Mỹ đã thông qua dự luật tăng cường đáng kể các biện pháp trừng phạt kinh tế đối với Nga và tiếp tục hỗ trợ phòng thủ cho Ukraine.
- Tổng thư ký Tổ chức Hàng hải Quốc tế yêu cầu chấm dứt các đợt tấn công mục tiêu vào thuyền viên vô tội và tàu thương mại đi qua vùng biển xung đột.
- Triều Tiên tuyên bố sẽ duy trì lập trường tăng cường lực lượng hạt nhân để đáp trả hành vi xâm phạm chủ quyền của Cơ quan Năng lượng Nguyên tử Quốc tế.

Các điểm cần theo dõi trong 24 giờ tới

- Theo dõi phản ứng của Mỹ, Nhật Bản, Hàn Quốc xung quanh bán đảo Triều Tiên và nguy cơ gia tăng căng thẳng quân sự sau tuyên bố từ chối phi hạt nhân hóa của Triều Tiên.
- Xem xét khả năng xảy ra va chạm vật lý tại Eo biển Hormuz giữa tuyên bố của quân đội Mỹ và yêu cầu kiểm soát hàng hải của Iran.
- Quan sát diễn biến các đợt không kích trả đũa từ phía Nga sau khi Hạ viện Mỹ thông qua dự luật trừng phạt Nga.

Liên kết tài liệu

- Yonhap News: <https://en.yna.co.kr/view/AEN20260917001300315>
- Al Jazeera: <https://www.aljazeera.com/news/2026/9/16/us-military-claims-strait-of-hormuz-remains-open-amid-ongoing-blockade>
- BBC: <https://www.bbc.co.uk/news/articles/cvp8d00j9gg5o>
- UN News: <https://news.un.org/feed/view/en/story/2026/09/1168352>
- Ukrainska Pravda: <https://www.pravda.com.ua/news/2026/09/17/8053810/>
- Ukrainska Pravda: <https://www.pravda.com.ua/news/2026/09/16/8053802/>
- Ukrainska Pravda: <https://www.pravda.com.ua/news/2026/09/17/8053811/>
- Al Jazeera: <https://www.aljazeera.com/video/newsfeed/2026/9/16/new-video-claims-to-show-saudi-fighter-jet-houthis-say-they-shot-down>
- Al Jazeera: <https://www.aljazeera.com/news/2026/9/16/syria-abolishes-al-assad-era-terrorism-court-as-kurdish-tensions-flare>
- BBC: <https://www.bbc.co.uk/news/articles/c8g49e0gwxeno>

[Liên kết nguồn]

Thời gian tạo: 2026-09-17 09:30 KST

Bản tin sự cố và thiên tai toàn cầu

Bản tin sự cố và thiên tai toàn cầu **2026-09-17**

Tiêu chuẩn: 2026-09-16 07:40 KST - 2026-09-17 07:40 KST. 7 mục.

Thông báo đính chính

1. Bài viết này đã được chỉnh sửa sau khi kiểm tra lại các nguồn tin và nội dung. Mục về núi lửa Etna và bão tại Nhật Bản đã bị loại bỏ do không xác nhận được căn cứ vào ngày tương ứng. Mục về Ebola cũng bị loại bỏ do lỗi mô tả nhận định của chính quyền và Tổ chức Y tế Thế giới là giống nhau. Các mốc thời gian dưới đây phân biệt giữa thời điểm xảy ra sự việc và thời điểm đưa tin.

2. Một nhóm y tế cho biết có ít nhất 67 người thiệt mạng trong một vụ sập mỏ vàng ở Sudan. Lũ quét tại bang New Mexico, Mỹ khiến 3 người tử vong. Pháp đã thống kê số ca tử vong vượt mức do mọi nguyên nhân trong đợt nắng nóng.

Tóm tắt hôm nay

Mưa lớn và lũ lụt

1. Lũ quét tại bang New Mexico, Mỹ khiến 3 người tử vong

Lũ lụt đã xảy ra gần Newcomb vào rạng sáng ngày 16 tháng 9 theo giờ địa phương. Cảnh sát nhận được tin báo vào khoảng 0:30 sáng và đến hiện trường. Hai người lớn và một trẻ vị thành niên đã thiệt mạng. Nội dung này được đưa tin vào lúc 05:22 KST ngày 17 tháng 9.

Tuyết rơi dày và nắng nóng

2. Ước tính có ít nhất 817 ca tử vong vượt mức do mọi nguyên nhân trong đợt nắng nóng tại Pháp

Cơ quan Y tế Công cộng Pháp đã công bố số liệu thống kê vào ngày 16 tháng 9 theo giờ địa phương. Cơ quan này đã điều tra các khu vực trải qua nắng nóng gay gắt từ ngày 27 tháng 7 đến ngày 20 tháng 8. Số ca tử vong vượt mức tính trên mọi nguyên nhân ước tính ít nhất là 817 người. Đây không phải là tổng số người chết trong toàn bộ mùa hè. Đây cũng không phải là con số được xác nhận hoàn toàn là các ca tử vong trực tiếp do nắng nóng.

3. Tuyết rơi dày ở vùng núi bang Washington, Mỹ khiến 1 người leo núi tử vong

Theo tin đưa ngày 16 tháng 9, sự cố bắt đầu vào Chủ nhật trước đó. Một cặp vợ chồng đi bộ đường dài tại The Enchantments đã bị mắc kẹt trong bão tuyết. Đội cứu hộ đã tiếp cận được hai người vào khoảng 3:30 sáng thứ Hai. Người phụ nữ đã tử vong, còn người chồng được đưa đến bệnh viện trong tình trạng hạ thân nhiệt nghiêm trọng. Nguyên nhân tử vong chính xác đang được điều tra.

Cháy rừng

4. Cháy rừng tại Tuéjar, Tây Ban Nha đã được khống chế ổn định

Tối ngày 16 tháng 9 theo giờ địa phương, đám cháy rừng ở Tuéjar đã bước vào giai đoạn ổn định. Diện tích thiệt hại tạm tính khoảng 835 ha. Chính quyền đã loại trừ nguyên nhân tự nhiên và nghi ngờ có sự tác động của con người gây cháy. Vẫn chưa xác định được đây là hành vi cố ý hay do sơ suất. Lực lượng cứu hỏa đang theo dõi để ngăn đám cháy bùng phát trở lại.

Tai nạn

5. Sập mỏ vàng tại bang Tây Kordofan, Sudan khiến ít nhất 67 người tử vong

Ngày 16 tháng 9, một tổ chức y tế Sudan đã công bố thiệt hại về vụ sập mỏ vàng. Họ cho biết có ít nhất 67 người đã thiệt mạng tại mỏ al-Jara gần al-Nuhud. Các nguồn tin địa phương đưa ra khả năng nền đất bị yếu đi do mưa lớn là nguyên nhân. Do thiếu trang thiết bị, đội cứu hộ đã phải tìm kiếm bằng công cụ thủ công. Họ cho biết số người chết có thể còn gia tăng.

6. Rơi trực thăng đưa tin tại Los Angeles, Mỹ khiến ít nhất 3 người tử vong

Ngay trước 7:00 tối ngày 15 tháng 9 theo giờ địa phương, một máy bay trực thăng đưa tin của đài NBC đã bị rơi. Vào thời điểm đó, máy bay đang đưa tin về một vụ tai nạn xe buýt gần đó. Ít nhất 3 người đã thiệt mạng, và trên mặt đất cũng có người tử vong. Tại thời điểm đưa tin ban đầu, việc phân biệt chính xác giữa người trên trực thăng và nạn nhân dưới mặt đất đang được điều tra. Cơ quan hàng không Mỹ đang điều tra nguyên nhân vụ tai nạn.

7. Xác nhận 5 người trên máy bay hạng nhẹ làm nhiệm vụ y tế tình nguyện tại Colombia đã thiệt mạng

Ngày 16 tháng 9 theo giờ địa phương, chính quyền Colombia đã xác nhận toàn bộ những người trên máy bay đã tử vong. Chiếc máy bay hạng nhẹ gặp nạn vào ngày 13 tháng 9 khi đang trên đường trở về sau chuyến làm nhiệm vụ y tế tình nguyện tại vùng Chocó. Phi công và 4 nữ nhân viên y tế đã thiệt mạng. Viên phi công đã dùng chính máy bay của mình để phục vụ công tác y tế tình nguyện. Địa hình hiểm trở và thời tiết khắc nghiệt đã gây nhiều khó khăn cho công tác tìm kiếm.

Tài liệu căn cứ

1. ABC17 News / CNN, <https://abc17news.com/cnn-weather-environment/2026/09/16/flash-flooding-kills-3-overnight-in-new-mexico-police-say-as-serious-flood-threat-ramps-up-for-southwest/>

2. Santé publique France, <https://www.santepubliquefrance.fr/en/climate/extreme-heat-heat-wave/national-bulletin/heat-waves-and-health-excess-mortality-during-heat-wave-july-27-august-20-2026>

3. FOX 13 Seattle, <https://www.fox13seattle.com/news/woman-died-husband-hospitalized-stranded-wa-enchantments>
4. Europa Press, <https://www.europapress.es/comunitat-valenciana/noticia-estabilizado-incendio-forestal-tuejar-20260916200332.html>
5. Sudan Tribune, <https://sudantribune.com/article/318830>
6. Euronews, <https://www.euronews.com/2026/09/16/helicopter-crash-kills-at-least-3-people-in-los-angeles>
7. El País, <https://elpais.com/america-colombia/2026-09-16/abelardo-de-la-espriella-confirma-que-murieron-los-cinco-ocupantes-de-la-avioneta-accidentada-cerca-del-choco.html>

[\[Liên kết nguồn\]](#)

© 2026 KIMKJ.COM